

Przedmiot: Terapia zajęciowa w psychiatrii

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział REHABILITACJI Katedra Terapii zajęciowej Kierownik: dr Grzegorz Bednarczuk
Nazwa przedmiotu	Terapia zajęciowa w psychiatrii
Kod przedmiotu	TZ-I-43
Język wykładowy	Polski
Rodzaj kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	I stopień
Rok studiów	III
Semestr	V
Liczba punktów ECTS	3 ECTS W – 15 godz., ćw. 30 godz., praca własna – 40 godz.
Imiona i nazwiska wykładowców	dr Anna Dąbrowska-Zimakowska anna.zimakowska@awf.edu.pl dr Andrzej Gryglewicz andrzej.gryglewicz@awf.edu.pl , mgr Jakub Bugalski jakub.bugalski@awf.edu.pl
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	TERAPIA ZAJĘCIOWA
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	Znajomość podstaw psychologii ogólnej, psychologii klinicznej i psychoterapii, podstaw terapii zajęciowej.

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Zrozumienie zasady pracy i roli terapeutów zajęciowych z klientami doświadczającymi zaburzeń równowagi psychicznej i z ich środowiskiem.
C2	Umiejętność stosowania narzędzi diagnostycznych z obszaru terapii zajęciowej i zdrowia psychicznego oraz dobór interwencji adekwatnie do celów terapii.
C3	Umiejętność prowadzenia procesu terapii zajęciowej w zależności od typu problemów zdrowia psychicznego i poziomu funkcjonowania.
C4	Respektowanie praw, potrzeb oraz przejawianie postawy akceptacji i szacunku wobec osób doświadczających zaburzeń psychicznych.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt uczenia się	Efekty uczenia się przedmiotowe	Odniesienie do celów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK
Wiedza			
K_W08 Zna narzędzia oceny stanu zdrowia fizycznego i psychicznego oraz jakości życia oraz podstawowe metody jakościowych i ilościowych badań biomedycznych i społecznych.	1. Zna narzędzia diagnostyczne z obszaru terapii zajęciowej służące ocenie zajęć i dobrostanu klientów.	C2	P6S_WG
K_W13 Posiada wiedzę o wpływie wybranych substancji psychoaktywnych na zdrowie i zna zasady profilaktyki oraz leczenia uzależnień.	1. Rozumie zasady pracy terapeutów zajęciowych z osobami uzależnionymi.	C3	P6S_WG
K_W18 Zna w podstawowym zakresie specyfikę, etiologię oraz metody terapii wybranych zaburzeń z psychologii klinicznej i psychiatrii człowieka dorosłego i dziecka.	1. Zna charakterystykę diagnoz według ICD-10, które są spotykane na oddziałach dziennych psychiatrycznych (ASD, ADHD, zaburzenia adaptacyjne, zaburzenia lękowe, epizody depresyjne, zaburzenia zachowania, zaburzenia odżywiania, nieprawidłowo kształtująca się osobowość) 2. Potrafi opisać interwencje z obszaru terapii zajęciowej w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi w zależności od wieku, specyfiki, etiologii i obrazu klinicznego klienta. 3. Posiada wiedzę na temat poziomów referencyjnych oraz potrafi scharakteryzować specyfikę pacjentów korzystających z pomocy na danym poziomie 4. Zna formy zajęć indywidualnych i grupowych prowadzonych na oddziałach dziennych przez terapeutę zajęciowego oraz innych specjalistów	C1, C2, C3, C4	P6S_WG P6S_WK

K_W19 Rozumie pojęcie sytuacji trudnej i sytuacji kryzysowej, oraz zna zasady wspierania osób w tych sytuacjach.	1. Zna zasady wspierania osób będących w sytuacji trudnej. 2. Rozumie sytuację trudną przez pryzmat braku równowagi zajęciowej spowodowanej objawami i skutkami zaburzeń natury psychicznej. 3. Posiada wiedzę na temat czynników krótko- oraz długoterminowych wpływających na występowanie zachowań samobójczych	C1, C3, C4	P6S_WK
K_W37 Zna zasady współpracy w ramach systemu ochrony zdrowia, pomocy i wsparcia społecznego.	1. Zna formy zajęć indywidualnych i grupowych prowadzonych na oddziałach dziennych przez terapeutę zajęciowego oraz innych specjalistów	C1, C3, C4	P6S_WK
Umiejętności			
K_U05 Potrafi charakteryzować wybrane dziedziny aktywności człowieka, jakimi są: kultura, czas wolny, rekreacja, aktywność społeczna i obywatelska, organizacje pozarządowe, wolontariat.	1. Potrafi analizować potrzeby zajęciowe ze względu na wpływ zaburzenia na funkcjonowanie osoby. 2. Potrafi dokonać profilu zajęciowego zgodnego z potrzebami i potencjałem osoby.	C1,C 3, C4	P6S_UO
K_U11 Potrafi nawiązać partnerską współpracę z osobą zdrową i chorą, z jej środowiskiem społecznym, rodziną i najbliższym otoczeniem, i stosować terapię zajęciową zgodnie z zasadami praktyki nakierowanej na potrzeby klienta(...)	1. Potrafi nawiązać partnerską relację z osobą chorującą i jej środowiskiem, rodzinnym, pracy i innym otoczeniem ważnym z punktu widzenia klienta, respektując indywidualne różnice i uznawane wartości oraz ich wpływ na podejmowane zajęcia i udział w życiu społecznym.	C1,C 3, C4	P6S_UK
K_U13 Potrafi stosować terapię zajęciową w procesie składającym się z rozpoznania sytuacji klienta, badania, identyfikacji potrzeb stosowania terapii zajęciowej, negocjowania i formułowania celów działania, planowania i wdrażania interwencji oraz oceny wyników.	Potrafi stosować proces terapii składający się z rozpoznania sytuacji klienta, badania, identyfikacji potrzeb, negocjowania i formułowania celów działania, planowania i wdrażania interwencji oraz oceny wyników.	C1, C2, C3, C4	P6S_UO

K_U14 Potrafi dobierać i stosować metody i techniki pomocne w zbieraniu informacji o osobie lub grupie stosowane w terapii zajęciowej, w tym korzystać z kwestionariuszy, skal ocen, dotyczących stanu zdrowia fizycznego, psychicznego, uczestnictwa w życiu społecznym i jakości życia.	Potrafi dobierać i stosować metody i techniki pomocne w zbieraniu informacji o osobie stosowane w terapii zajęciowej, w tym korzystać z kwestionariuszy, skal ocen, dotyczących stanu zdrowia fizycznego, psychicznego, uczestnictwa w życiu społecznym i jakości życia.	C2	P6S_UO
K_U16 Potrafi rozpoznać potrzeby osoby zdrowej i osoby z ograniczeniami w funkcjonowaniu, niepełnosprawnością, doświadczającej choroby przewlekłej i/lub wykluczonej społecznie.	1. Potrafi rozpoznać potrzeby osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dostosować do nich proces terapii.	C2	P6S_UW
K_U19 Potrafi stosować modele, metody i techniki terapii zajęciowej do pracy z różnymi osobami (...)	1. Potrafi stosować modele, metody i techniki terapii zajęciowej do pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.	C1, C2, C3	P6S_UW P6S_UO
K_U29 Potrafi współpracować z innymi specjalistami, zwłaszcza z lekarzami, fizjoterapeutami, pedagogami i psychologami na etapach oceny i diagnozy, przygotowania i realizacji działań oraz ewaluacji, pracy w grupie zadaniowej, twórczego rozwiązywania problemów i konfliktów, twórczego przywództwa. Potrafi zwrócić się o pomoc do innych specjalistów, kiedy jest to konieczne.	1. Potrafi współpracować z innymi specjalistami, zwłaszcza z lekarzami i psychologami. Potrafi zwrócić się o pomoc do innych specjalistów, kiedy jest to konieczne.	C1, C2, C3	P6S_UK
K_U41 Potrafi stosować strategie	1. Bierze udział w działaniach na rzecz osób starszych; potrafi stworzyć projekt skierowany do	C1 C2	P6S_UK

promujące usługi terapii zajęciowej na poziomie społeczności lokalnej i w odniesieniu do lokalnych potrzeb zdrowotnych i społecznych.	osób starszych lub do innych grup współdziałających z osobami starszymi.	C3	
Kompetencje społeczne			
K_P02 Postrzega osoby holistycznie - ich potrzeby fizyczne, psychiczne i duchowe traktuje jako jedność.	1.Szanuje różnorodność osobowościową, odmienność w funkcjonowaniu i uznaje potrzeby osób i ich rodzin.	C4	P6S_KO
K_P03 Zachowuje autonomię własną oraz uznaje autonomię innych osób i grup społecznych, z którymi współpracuje oraz odbiorców swoich działań zawodowych. Wspiera partnerstwo klienta w procesie terapii zajęciowej.	1.Zachowuje autonomię własną oraz uznaje autonomię osób z zaburzeniami psychicznymi.	C4	P6S_KO
K_P05 W sposób profesjonalny buduje relacje z osobą zdrową lub chorą (...)	Stosuje TZ zgodnie z zasadami praktyki nakierowanej na potrzeby osoby lub grupy społecznej, dla promowania zdrowia i dobrostanu, traktując działalność człowieka, jako fundament rozwoju społecznego i zapewnienia sprawiedliwości społecznej.	C1, C2, C3, C4	P6S_KR

Treści programowe			
	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów uczenia się kierunkowych / przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
Wykłady			
TP1	Wprowadzenie do tematyki zajęć. Omówienie zasad uczestnictwa w zajęciach i zaliczeń. Specyfika terapii zajęciowej z osobami z zaburzeniami psychicznymi.	K_W08/1 K_W18/1,2,3,4 K_W19/1 K_P02/1	C1, C2, C3, C4
TP2	Obszary problemowe w pracy terapeutycznej. Formy i kategorie interwencji terapeutycznych.	K_W08/1 K_W18/1,2,4 K_W19/1	C1, C2, C3, C4
TP3	Terapia zajęciowa osób depresją. Wpływ zaburzeń nastroju na równowagę zajęć. Diagnoza potrzeb, zasady komunikowania się, interwencje. Ocena i metody terapii.	K_W08/1 K_W18/1,2,4 K_W19/1 K_P02/1	C1, C2, C3, C4
TP4	Rola terapii zajęciowej w przypadku zaburzeń lękowych. Oddziaływanie lęku na obszary zajęć.	K_W08/1 K_W18/1,2,4 K_P02/1	C1, C2, C3, C4
TP5	Rola TZ w przypadku schizofrenii.	K_W08/1 K_W18/1,2,4	

		K_P02/1	
TP6	Zaburzenia odżywiania - rola terapii zajęciowej.	K_W08/1 K_W18/1,2,4 K_P02/1	
TP7	Praca z osobami z uzależnieniami.	K_W13/1	C3
TP7	Terapia zajęciowa dzieci i młodzieży z wybranymi problemami: ASD, ADHD, zaburzenia adaptacyjne, zaburzenia lękowe, epizody depresyjne, zaburzenia zachowania, zaburzenia odżywiania, nieprawidłowo kształtująca się osobowość. Rola ta w procesie zdrowienia pacjentów. Czynniki krótko- oraz długoterminowe wpływające na występowanie zachowań samobójczych.	K_W08 K_W18/1,2,3,4 K_W19/1 K_P02/1	C1, C2, C3, C4
TP8	Formy zajęć grupowych prowadzonych na oddziałach dziennych przez terapeutę zajęciowego oraz innych specjalistów wobec dzieci i młodzieży.	K_W08/1 K_W18/1,2 K_W19/1 K_P02/1	C1, C2, C3, C4
Ćwiczenia i zajęcia kliniczne			
TP9	Wprowadzenie w tematykę rehabilitacji psychiatrycznej: czym jest rehabilitacja; modele teoretyczne rehabilitacji; zasady rehabilitacji.	K_W08 K_W18/1,2	C1
TP10	Metody pracy - trening umiejętności społecznych - psychoedukacja - społeczność terapeutyczna - psychoterapia - terapia wspierająca- praca z rodzinami	K_U11/1 K_U13/1 K_U14/1 K_U16/1 K_U19/1 K_U29/1 K_U41/1	C1,C2, C3,C4
TP11	Psychopatologia schizofrenii - ICD-10 - wpływ psychopatologii na funkcjonowanie człowieka	K_U11/1 K_U13/1 K_U14/1 K_U16/1 K_U19/1 K_U29/1	C1,C2, C3,C4
TP12	Kontakt z osobą z zaburzeniami psychicznymi - zasady nawiązywania kontaktu - mechanizmy psychologiczne wpływające na kontakt	K_P02 K_P03 K_P05	C4
TP13	Niepelnosprawność psychiczna - czym jest niepełnosprawność psychiczna? - poziomy niepełnosprawności psychicznej	K_U11/1 K_U13/1 K_U14/1 K_U16/1 K_U19/1 K_U29/1	C1,C2, C3,C4
TP14	Szczegółowe zapoznanie z metodą pracy treningu umiejętności społecznych - teorie psychologiczne, na których opiera się ta metoda pracy - schemat przebiegu treningu - przykładowe treningi umiejętności społecznych: trening radzenia sobie z objawami choroby oraz aktywnego udziału we własnym leczeniu farmakologicznym (TROL)	K_U11/1 K_U13/1 K_U14/1 K_U16/1 K_U19/1 K_U29/1	C1,C2, C3,C4
TP15	Obserwacja pracy terapeuty w czasie treningu TROL - kontakt z pacjentami - ćwiczenie umiejętności - sposoby uzyskiwania poprawy	K_W29, K_U11/1,2; K_U13; K_U14; K_U16; K_U19; K_U29;	C1,C2, C3,C4

TP16	Obserwacja pracy terapeuty w czasie prowadzenia psychoedukacji	K_U16; K_U19; K_U29; K_U14; K_P02 K_P03 K_P05	C2
TP17	Teoretyczne zapoznanie z metodą relaksacji – treningiem autogennym Schulza oraz uczestnictwo w relaksacji razem z pacjentami pod kontrolą terapeuty prowadzącego.	K_U14 K_P02 K_P03 K_P05	C2

Planowane formy / działania / metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów uczenia kierunkowych/przedmiotowych
TP1-TP8	Wykład konwersatoryjny, problemowy	K_W08/1 K_W13/1 K_W18/1,2,3,4 K_W19/1,2 K_U41/1
TP9-TP17	Zajęcia z pacjentem, terapeutą, dyskusja	K_U11/1,2; K_U13; K_U14; K_U16; K_U19; K_U29; K_P02 K_P03 K_P05
Środki dydaktyczne: Laptop, projektor, prezentacje,		

Metody i kryteria oceniania		
Efekt uczenia się	Treści programowe (TP)	Typy / Metody oceniania D – ocenianie diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
K_W08 K_W13/1 K_W18/1,2 K_W19/1,2	TP1-TP8	egzamin
K_U11/1,2; K_U13; K_U14; K_U16; K_U19; K_U29; K_U41/1 K_P02 K_P03 K_P05	TP9-TP17	Zaliczenie praktyczne

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P – egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników.

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe
Lektura obowiązkowa: Crouch R., Alers V. (red.) (2014). Occupational therapy in psychiatry and mental health, r. 1, 8, . 5-th edition. Wiley Blackwell Applied occupational therapy for major depressive disorder: clinical case report (medcraveonline.com)

[Occupational performance problems in people with depression and anxiety \(tandfonline.com\)](http://tandfonline.com)

Lektury uzupełniające

Brown C., Stoffel V. (2011). Occupational Therapy in Mental Health. A vision for participation. Rozdział 2 i 4. Philadelphia, Davis Company.

Kępiński A. Poznanie chorego, Kraków, 2002, Wydawnictwo Literackie

Punkty ECTS (1 pkt - 25 godz. pracy studenta)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	60
Przygotowanie do zajęć	10
Zapoznanie się ze wskazaną literaturą	10
Przygotowanie scenariusza na zajęcia	10
Przygotowanie raportu	5
Przygotowanie do egzaminu	5
Razem = 100 godz. = 4 ECTS	